

ΣΚΟΡΠΙΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝ

ΑΝΕΜΟΜΑΖΩΜΑΤΑ

ΙΖ
ΠΑΡΙΖΙΑΝΙΚΕΣ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

ΝΑ-δύν χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸν Βακανικὸν πόλεμο, βρέθηκα στὸ Παρίσιο καὶ κάθησα ἐκεῖ κάμπτος. Ἐκεὶ βρήκα μιὰ μικρὴ δικῆ μας κοινωνία καὶ μάλιστα κοινωνία λογίων, τὸ Μαλακάστη, τὸ Σκήπτη, τὸν Ἀλέκο τὸ Μαυρούδη, τὸ Ζαχαρία τὸν Παπαντωνίου, τὸ μουσικὸ Μάριο Βάρδογλη, τὸν Κώστη Οὐδράνη, τὸν Μπόγη καὶ ἄλλους πολλούς.

Θυμάμαι πῶς κάνωμε ἀρκετές φορὲς συντροφιὰ μαζὶ καὶ θυμώμαστε τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα τῆς Πατρίδας. Ἀπὸ κεί πέρα ἵσως μπορούσαμε καὶ βίεπαμε καλύτερα πολλά ἐδώ στραβά καὶ ἀνάποδα.

Μαζεύμαστε ταχτικά σὲ διὸ καφενεῖα, στὴν «Κλόερι ντε Λιλά» καὶ στὸ «Βισέτο», δύο πηγανιαν καὶ πολλοὶ Γάλλοι λόγιοι καὶ ὁ Μωρεύς. Ὁταν πῆγα ἐγὼ στὸ Παρίσιο, μόλις είχα πεθάνει. Ἡταν λοιπὸν στοὺς ἄλλους δύοντας τοὺς γάμους καὶ τοὺς ζαφιώνες καὶ τοὺς ζανάλωγες, τοὺς διώρυνε καὶ τοὺς ζανάλωγες καὶ τοὺς ζανάλωγες στοὺς δρόμους, στεκόταν κάτω ἀπὸ τὴν γαράδα καὶ τοὺς ζηγραφεις σ' ἑναν παλιόχαρτο, γάμ να μήν τοὺς ζεχάσου.

Γρόζει μάλιστα ἀπὸ στοῦμα σὲ στόμα μεταξὺ τῶν Ρωμηῶν καὶ ἔνα διστόχο, ποὺ είχε κάνει πρόσφεια μιὰ βραδεία ζεραντόματος γιὰ τὸ Μάριο τὸ Βάρδογλη. «Ἄν θέλετε, ἀκούστε το καὶ σεις: Eprise d'harmonie et dévote à Chyprius l'amie du pallikare est toute en Varvoglis.

Δηλαδή κατὰ λέξιν: «Συνεπαραμένη ἀπὸ ἀρμονία καὶ ἀφοσιωμένη στὴν Κύπρο δα, ἡ ψυχὴ τοῦ παλλικαριοῦ είνε δῆλη μέσα στὸ Βάρδογλη.

Μά καὶ οἱ Γάλλοι οἱ λόγιοι μᾶς ἔσαναν παρέα μὲ ἀρκετὴ εὐχαριστησι, ὅλοι οἱ παῖδει φίλοι καὶ σύντροφοι τοῦ Μωρεύς. Τισώς γιὰ νὰ βρούνε σὲ μᾶς τοὺς πατριώτες τον κάτι ἀπὸ τὴν δικῆ του γοητεία. Καὶ ἀπὸ τὸ στόμα λοιπὸν αὐτῶν μαθαίναμε διάρροια ἀνέδοτα τοῦ ποιητοῦ καὶ διάφορες ἀκόμη κοντοπολιές.

Μέσα σὲ δύοντας τοὺς Γάλλους λογίους, νέους καὶ ἀγνώστους ἀκόμη, ἥταν καὶ ὁ Γκάν Σάρκ Κρόδος, ἔνας ποιητής ποὺ τὰ ποιήματά της ἀρεσαν τότε στὸν κύκλῳ μας πολὺ καὶ ποὺ σήμερα είνε πολὺ γνωστός. Με δύοντας δὲ αὐτῶν μαζὶ καὶ δύο νάνας ἡλικιωμένος ἀπὸ τότε, φίλος καὶ θαυμαστής τοῦ Μωρεύς καὶ σύν τοὺς πονμὲ ἀρχηγὸς καὶ δάσκαλος δύων αὐτῶν τῶν νέων, ὁ γνωστὸς ἀρκετὸς ἀπὸ τὸν Πάωλ Φώδη. Ἡταν καὶ αὐτὸς γλεντζές καὶ ζενόχτης σὸν τὸ Μωρεάς καὶ πολλὲς βροδείες μενίνες μαζὶ ὡς τὸ πωρό, μεγάλη παρέα ἀπὸ Γάλλους καὶ Ἑλλήνες λογίους, καὶ αὐτὸς μᾶς μιλοῦσε διαρρώς γιὰ δύο ἀνθρώπους ποὺ θαύμαζε, τὸ Βερλαίν καὶ τὸ Μωρεάς καὶ μᾶς ἀπήγγειλε ποιήματα τους.

Φιλοδοξούσε μάλιστα, δχι να γίνη Ἀκαδημαϊκός, μά νὰ πάρῃ τὴν θέση του Πίργητος τῶν Ποιητῶν, ποὺ ἔξελεγαν ὅλοι οἱ λόγιοι καὶ ἄλλοι καλλιτέχνες μὲ φυφοφορία. Ἡ θέση αὐτὴ δὲν ἥταν κάτι ἐπίσημο, κατὸ Κρατικό, μά γι' αὐτὸς ἴσως είχε περισσότερη ἀξία. Ο ποιητὴς την ποιητῶν, θέση ποὺ είχε ὡς τόπο ό Μωρεύς καὶ ἄλλοτε, ἀν δὲν κάνω λάθος, ὁ Βερλαίν, σύμφωνα μεταξὺ πολλές φιλολογικές παραδόσεις, δὲν ἔπειτε, ἀνέξαρτης ἀπὸ κάθε ἀξία, νὰ είνε κανένας φουσκωμένος καὶ πολύτος ποιητής ποὺ κατάπιε τὸν κοντυλοφόρο του καὶ συγνάζει στὰ ἀριστοχωρικά σαλόνια τῆς μόδας, ἡ ξει σύν έρμητης παραδόσεις στὴν ἔμπειρο του. «Ἐπερετε νὰ είνε τὸ καϊδεμένον παιδί του Καρτιέ Λατέν, τοῦ Μονταρνάς καὶ τῆς Μονμάρτρης, δὲν ποιητής ποὺ κάνει παρέα μὲ τοὺς νέους καὶ ζενόχτης γλεντώντας μαζὶ τοὺς καὶ πορνάρι τῆς δρεσ του στὸ φιλολογικὸ καφενείο ἀπαγγέλλοντας τοὺς καινούργιους στίχους του σ' δῆλη τὴν παρέα, μέσου στοὺς κατόντες τῶν τοιχώρων καὶ στὸ κέφι ποὺ δίνουν μερακλή ποτήρια ἀφέντ. «Ο Πάωλ Φώδη είχε δύλα αὐτὰ τὰ προσόντα, ἥταν καὶ ἔκλεκτός τῶν Μποέμ καὶ ζεραντόματα ἀπὸ αὐτό, ἥταν καὶ ἔνας ἔκλεκτός καὶ ζεμπεύμενός ποιητής.

Θυμάμαι ἀρκετὰ ζωηρὰ τὴν ήμερα τῆς ἐκλογῆς του. Ἡταν στὴν

«Κλόερι ντε Λιλά» καὶ νευρικός περίμενε τὸ ἀποτέλεσμα. Οἱ φίλοι δόσοι ήσαν στὸν τόπο τῆς φυφοφορίας, ποὺ θὰ γινόταν στὰ γραφεῖα μιᾶς μεγάλης Παρισινῆς ἐφημερίδας. Μάλιστα μᾶς στιγμὴ μὲ πλησίαστε καὶ μὲ φόντησε καὶ μένα ἀν τυχόν είδυ κανένα ἀπὸ τὴν παρέα καὶ δέν ἔμαθα τίποτα. Τοῦ είλα κάπι τοῦ ηὔσου, τὸ νέο τῆς τελευταῖς ὕρας. Ἀπάνω στὴν φυφοφορία προέσκυψε κάπιο τὸ ζήτημα, ἀν είχαν δικαιωμένη οἱ ξένοι λογοτέχνες νὰ φημίσουν. Ἐνδιαφερόμαστε μάλιστα γιὰ δύο δικούς μας ποὺ βρισκόνταν στὸν τόπο τῆς φυφοφορίας. Δηλαδή, ἀν ποτὲ πῶς συνέβαινε νὰ σπανία πούλτοστο μόνο μὲ τοὺς φήμους τῶν Γάλλων οἱ Πάωλ Φώδη νὰ διστερή ἀπὸ τὸν ἄλλο συντυπήματος ἔναν μονάχα φήμο, ὁ Σκήπτη καὶ ὁ Βάρδογλης δὲν μποροῦσαν νὰ λογαριαστούνε καὶ νὰ τὸν κάνουν ποιηγήτα. Ἐάν όμως, δποτε καὶ συνέβη, μόνο μὲ τοὺς φήμους τῶν Γαλλικούς ὁ Πάωλ Φώδη περινότας τὸν ἄλλο, θὰ τοῦ λογάριαζαν σ' δύοντας ὅλους ἄλλους φήμους πού πήρε καὶ τοὺς τῶν Ρουμάνων καὶ τῶν Σερβίων καὶ τῶν Ρουμάνων ξένονταν καὶ λαττεγόνων πούλτοστον συνέβαιναν εἰκόνα τοῦ φημικού.

Ἐνδιαφερόμαστε μεταξύ τοῦ ζεραντόματος τοῦ Πάωλ Φώδη, ζεραντόματα σταματάει ἔνα αὐτοκίνητο. Μέσα ήσαν οἱ πιο συνδεμένοι μαζὶ του. Κατεβαίνουν γρήγορα, τὸν ἄγκαλιάζουν καὶ τὸν φιλάνε. Είχε πάρει τὴν ἐκλογή μὲ μεγάλη πλειονοφηφία.

«Υστέρα αὐτὸς λύγεις μέρες, γιορτάστηκε τὸ γεγονός μ' ἔνα τραπέζιον μάλιστα ἔσκανε καὶ ποτόστι. ἀντιποδοπεύοντας ἔμας τοὺς Σερβίων του.

Νά τι σημαία έχει ἔσκει μὲ τέτοια ἀναγνώρωσις. Ἐδώ, δι τα καὶ ἀν γίνεται, τὸ κοινόν μαίδιαφορεῖ.

Τέωρα ποὺ ἔχω στὸ νοῦ μον τὸ Πάωλ Φώδη, θυμητήρια καὶ ἔνα χαριτωμένο ἀνέκδοτο του μὲ μιὰ δική μας λογία κυρία.

Μόλις τὸν γνώμησε, ἀρχισε νά τὸ έπιανή ἔνα ποιητά του πού είχε μεγάλη, ἔτσι νά ποτέ, λατή ἐπιτυχία. Ἡταν ἄν θυμάματα τώρα καλά, γιὰ πάτον ἄγνω καὶ δύοντας καὶ πούλιας τοῦ δικού τους καὶ πούλιας τοῦ χωρίς νὰ δοκιμάστη τὶς καρές καὶ τὶς γλύκες τοῦ κόσμου, τὴν κατεβάζουν στὸν τάφο. Τὸ ποιητά μέβανε δὲν ἥταν ἀσημιο, μά δὲ Πάωλ Φώδη καὶ καλλιτέρεα. Απότο ίσως είνε πού λατητητηγάρια. Τὸ ίδιο ίδιας μήτος δὲ συμβαίνει καὶ σ' δύοντας σχεδόν τοὺς ποιητάς καὶ συγγραφεῖς; Εξενία πού ἔχουν λατής ἐπιτυχία, δὲν είνε καὶ τα κατεντέρα τους. Τὸ κλασικώτερο δύοντας ποιητάδεμα σ' αὐτή την περίπτωσι είνε δι τι συνέβαινε μὲ τὸν ποιητή Σουλή-Πρωτώνων καὶ τὸ γνωστό ποιητά τοῦ Γάλλου Μωρεάνος. «Αμά ζηγραφε κανένα καινούργιο ποιήμα, δύο, γνωστοί καὶ ἀγνωστοί, τὸν σταματούσαν καὶ τὸ έλεγχο:

— Ωραίο είνε τὸ καινούργιο σου ποιήμα, Δάσκαλε, μά βεβαίω δὲν είνε σὰν «Τὸ φαρισαϊκό βάζο». Ο ποιητής ἀρχισε νὰ νευριάζῃ καὶ στην «Τὸ φαρισαϊκό βάζο» είχε καταντήσει δέ φερατήρια τῆς ζωῆς του. Τόσο πολὺ πολὺ πού παρασκιάζεται διατηρώντας τὸ γνωστό ποιητή της ζωῆς του. Τὸ φιλολογικό καὶ λατής έντυπωσίας πού πατέλλοντε δηλαδή φιλολογική του έργασία.

Αύτό τὸ ἀνέκδοτο τοῦ Σουλή-Πρωτώνων ήταν πολὺ γνωστό στὴν Γαλλοελληνική φιλολογική παρέα τοῦ Παρισιού. Τὸ διογκόντο συγνάο τοῦ Γάλλων λόγιοι καὶ τὸ έλληνος ποιητής τοῦ Πάωλ Φώδη νὰ δένεται πολλά καὶ λατής έντυπωσίας πού πατέλλεται.

Τότε καὶ λατής έντυπωσίας πού πατέλλεται τὸ ποιητά του τῆς Πειθαμένης Κόρης.

Φαντάζεστε λοιπὸν τί γέλια κάναμε δύοντας μαζὶ, δταν ήρθε μά μέρος στὸν κύκλῳ μας καὶ ή λογία αὐτή κυρία καὶ μόλις γνώσιες τὸν Πάωλ Φώδη ἀρχισε νά τον μιλάρι γιά τὸ ποιητά του αὐτόν.

Μά τὰ γέλια ἔφτασαν στὸ κατακόφιο μὲ τὴν ἀπάντηση τοῦ Πάωλ Φώδη. Τῆς λέει:

— Κυρία μου, κάνετε λάθος, δὲν τὸ ζηγραφα ἐγώ αὐτὸς τὸ ποιήμα.

— Ή κυρία ἀρχισε νά τὰ χάνη καὶ τοῦ λέσει γεμάτη ζεπτήξη;

— Τότε πούς τὸ ζηγραφε;

— Μά, νομίζω, δ Σουλή-Πρωτώνων!

Τηλαρότης είς τὸ ἀκροατήριον! Ή κυρία βέβαια δὲν μποροῦσε πάντα καταλάβει την ομέσων δικαιολογίαν της ζηγραφής.

— Επειτα μάζεις είσε δέ την ζηγραφής της τοῦ Βερλαίν.

Στὰ φιλολογικά δὲ καφενεία είχε ἐντελῶς καταργηθεί κάθε αὐτή στην ομέσων δικαιολογία.

— Επειτα μάζεις είσε δέ την ζηγραφής της τοῦ Βερλαίν.

Στὰ φιλολογικά δὲ καφενεία είχε ἐντελῶς καταργηθεί κάθε αὐτή στην ομέσων δικαιολογία.

Ο ποιητής Ζάν Μωρεάς.
(Σκίτσο τοῦ Βαλλοτόν)

